

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

4. De Iure positivo & ejus divisione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

licitam iniusto bello capti interfectionem, quæ merito non solum à jure gentium, sed etiam à quolibet privato, hujusmodi interfectionis jus habente, commutari potuit in perpetuam servitutem, *J. Hostes D. De capt. & postlim. reversis.*

6. Eadem ratione solvi possunt omnia argumenta, quibus probari videtur jus naturale esse mutabile, nempe quod illud in se & ex parte sua semper unum & idem maneat; dicatur autem solum mutari per denominationem extrinsecam, ob materiam, de qua est, variationem, ratione aliarum atque aliarum circumstantiarum. Hujusmodi circumstantias ex parte objecti seu materiam potest jus positivum sive gentium, sive civile, sive Canonicum, addere vel detrabere, nulla profus mutatione facta in jure naturali. Et secundum hoc intelligendus est Juris consultus, in *J. Jus civile. D. de Jusit. & Jure*, dicens, Jus civile neciù totum à naturali recedere, nec per omnia ei servire, sed aliquando aliquid ei detrabere, aliquando addere: quia scilicet aliquando circumstantiam aliquam detrabit, aliquando addit, sicque illud determinat, modificat, vel restringit, prout plenius deduxi in Summa ad Decretum Gratiani *lib. 1. cap. 10. & sequenti.* Vide *Molin. de Jusit. & Jure Tract. 1. disp. 4.*

Observandum autem, hic, ex ijs, quæ sunt juris naturalis, aliqua dici prohibita, quia mala, ut odium Dei, blasphemia, furtum, adulterium non autem mala, quia prohibita: & è contra aliqua esse jussa & præcepta, quia in se bona & necessaria, ut Deum esse colendum, parentes honorandos, egenti subveniendum.

§. IV.

De jure Positivo, & ejus divisione.

1. Descriptio hujus juris.
2. In quo à jure naturali distinguatur.
3. Divisio.
4. Quid sit Jus positivum Divinum; & subdivisio in Vetus & novum.
5. Præcepta juris positivi divini veteris seu legis Moisaica, alia moralia, alia ceremonialia, alia judicialia.
6. Jus positivum divinum novum.
7. Jus humanum.

1. Jus positivum est & dicitur illud, quod ex libera Dei vel hominis voluntate pendet,

Et hoc est, quod vult Philosophus, illud definitens, quod ab initio, hoc an illo modo fiat, nihil refert; cum verò constitutum fuerit, tunc deum refert, quia scilicet ejus obligatio non ex natura rei præcepta, sed ex præcepto & voluntate præcipientis oritur, & derivatur ad objectum. Quod fit, ut mutari possit, etiam si maneat omnes eadem circumstantiæ, cum quibus ante obligabat,

2. Et in eo distinguitur à jure naturali: sicut & in eo, quod, quæ jure naturæ prohibita sunt, prohibita sunt, quia in se mala, quæ autem jure positivo è contra mala sunt, quia prohibita.

Jus Positivum dividitur in Jus Divinum & Humanum, reperito tamen diviso in membris dividendis, hoc modo, Jus positivum aliud est jus Positivum divinum, aliud est jus Positivum Humanum; ut à priori membro excludatur Jus Naturale, quod certo respectu ac certâ ratione divinum appellatur, nempe quatenus à Deo, tanquam ab auctore naturæ, dimanat.

3. Jus Positivum Divinum est, quod à Deo optimo maximo, vel Christo, quatenus homo simulque Deus, in temporale latum & conditum est, sive Angelico, sive humano, ut Moysis & Apostolorum, ministerio, sive per se.

4. Hoc subdividitur in Jus Positivum divinum Vetus, & in Jus Positivum Divinum Novum. Jus Positivum Divinum Vetus est, quod in veteri Testamento Deus ipse condidit, de ijs scilicet, quæ ad jus naturale non spectant, ut de ceremonijs & politia. Hoc autem jus, quia à Deo acceptum per Angelos, Moyses, tanquam præco & mediator inter Deum & homines, Judæis tradidit, promulgavit, & scripsit, *can. Moyses Dist. 1.* Subinde dicitur lex Moysis seu Moisaica.

5. Hujus verò Juris præcepta trium generum fuerunt. Alia scilicet moralia, quæ ad morum disciplinam spectabant: qualia sunt. Non occides. Non mœchaberis, & alia Decalogi præcepta, de quibus Exod. 20. Alia Ceremonialia quæ ad cultum ritè Deo exhibendum pertinebant, de quorum divisione videatur D. Thomas 1. 2. *quæst. 101.* Alia denique Judicialia, quæ justitiæ administrandæ subserviebant, de quorum divisione D. Th. *d. loc. quæst. 104.* Moralia sunt juris naturalis, ac proinde immutabilia, & indispensabilia. Ceremonialia vero & judicialia sunt determinationes moralium & dumtaxat

vim,

vim habebant ex divina institutione & voluntate; ac proinde ad jus positivum spectabant, & inter Christianos exspirarant, consummato per Christi mortem opere nostræ redemptionis, solaque moralia remanserunt, non quatenus veteris Testamenti, sed quatenus juris naturalis. Dixi, inter Christianos, quia Iudæi adhuc legem Moysaicam servant, & secundum eam vivunt, etiam quoad successiones *Calderinus Consil. 30. in tit. de Testamentis Felinus in c. Iudæi 2. Columna 2. de Iudæis. Videatur Maranta Parte 3. Speculi auri. num. 49. & seqq.*

6. Jus Positivum Divinum Novum est, quod Christus homo simulque Deus in novo Testamento condidit. Talia sunt ea, quæ sunt de Sacramentis. Alioquin non omnia, quæ in novo Testamento repertiuntur, sunt juris divini, sed pleraque juris humani Ecclesiastici, ut illa, quæ non ex ore ipsius met Christi, sed per solos Apostolos, inspirante Spiritu sancto, decreta fuerunt: veluti Canones, qui Apostolorum dicuntur, & præcepta, quæ apud Divum Paulum commemorantur, de homicida vel ebrio homine non ordinando, de jejuniis quadragesimæ, de trina in aquam demersione eorum, qui baptismo abluuntur, de bigamo non ordinando, & similibus. De convenientia & distinctione juris positivi divini veteris à jure positivo divino novo plenius egi in Tractatu ad 26. *distinct. Gratiani.*

7. Jus Humanum est, quod ex hominis voluntate immediatè pendet, sive quod ab auctoritate humana proximè statuitur, seu cujus obligatio ex mera hominis, aliquid præcipientis vel prohibentis, voluntate oritur. Unde pater ratio discriminis positi inter leges divinas & humanas, in *can. Omnes distinct. 1.* quod scilicet leges divinæ & naturales sint eadem apud omnes; humanæ autem non, sed aliæ atque aliæ aliis atque alijs gentibus placeant. Necessarium vero fuit hoc jus humanum, ad legem divinam & naturalem, tamquam generaliores & indeterminatas, solumque generalia præcipientes aut prohibentes, determinandas, temperandas, & cuique societati & communitati accommodandas, ad consentionem & concordiam inter homines de rebus humanis & politicis, diversimodè sæpè opinantes & sentientes, conciliandum, & ut inquit Ildorus, in *can. Facta sunt distinct. 4.* ut metu ejus huma-

na coerceatur audacia, tutaque sit inter improbos innocentia, &c. Nam, ut Plato ait, 2. *de Legibus*, si homines absque legibus vixerint, nihil à feris atrocissimis discrepabunt: & Aristoteles 1. *Politice* 2. Sicut homo, si sit perfectus virtute, est optimum omnium animalium, ita si fiat alienus à lege & justitia, sit pessimum omnium.

Jus Humanum dividitur in Jus Gentium, Jus civile & Canonicum.

§. V.

De Jure Gentium.

1. *Definitio huius juris.*
2. *An naturali in quo distinguatur.*
3. 4. *Quid sit naturale, quid Gentium jus.*
5. *Duplex jus Gentium, primum & secundarium.*

1. Jus Gentium propriè dictum, & prout à Naturali distinguitur, definiti potest, esse illud, quod usu ac moribus omnium aut fere omnium gentium introductum est, non autem instinctu solius naturæ, ut colligitur ex §. *Jus autem gentium inst. D. jure nat. gent. & civili, juncto can. Jus gentium dist. 1.*

2. Atque ita distinguitur à Naturali, quod obligatio hujus Juris oritur ex voluntate hominum; sit mutabile quantum est ex parte sua; non semper omnibus, sed regulariter & fere omnibus sit commune *d. can. Jus gentium*: ideoque potest alicubi non servari, quod apud alios de jure gentium esse censetur. At vero Jus naturale est unum & idem apud omnes, & tantum per errorem atque ignorantiam potest alicubi non servari: & insuper ejus obligatio non ex alienius præcipientis aut prohibentis arbitrio & voluntate, sed ex natura rationali & naturali conditione operum oritur.

3. Ideoque in *can. Jus naturale dist. 1.* ab Ildoro dicitur, esse illud, quod est commune omnium nationum, ed quod ubique instinctu naturæ, non constitutione aliquâ, habeatur: & ab Aristotele, esse illud, quod ubiq; gentium idem valet, non quia ita decretum sit, vel non decretum.

4. Ut autem melius intelligatur, cur dixerim, jus Gentium propriè dictum, & prout à Naturali distinguitur, advertendum est, Ulp. Justin. & alios, dum dividunt Jus in Jus Naturale, Gentium, & Civile, dumtaxat loqui de Jure